

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Felolvasó szerkesztők háborúban lévő alatt a szerkesztésért felelős:
DR. KISS PÁLME.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Közlekedés-
Távfelirataim 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 5
Fél évre 7 „ Egy hónap 1 „ 20

Az öregedő év

Makó, okt. 21.

Október közepét irván az esteledő esztendőben, kibámul az ember a halk derűjű őszbe, mely levelek aranyosójjával teríti be az utakat és kényelmetlen borzongással gondol a tavalyi októberre, mely zordonan és ijesztően kezdődött a mi szelid tájainkon is. Tavaly ilyenkor volt a napokon keresztül elmaradt Höfer, szórva nyosan adtak ki jelentést a németek is és minden vigasztalásunk az volt, hogy Tisza István megjelent a munkapártban és igen jókedvű volt, — amint olvasnunk adott. Tavaly ilyenkor nem ezek a meleg, déli tengerekben fürdött szélsuhaneok járták itt bolondos táncukat, akik most pajkoskodnak a tavalyi civilkalapokkal — mert ilyenkor újat ki bírna és ki merne venni ezen éhenhaló időkben polgári élete bizonytalan tartamára? — és pajzánkodnak a hölgyek bő szoknyaival. Tavaly ilyenkor gombos szélkötők üvöltöttek be a kéményen északról való gonosz híreket.

Tavaly ilyenkor görgött felénk a Romanov-cég gőzhengere, kerek tizmillió által lendített kerekével, óh, hallottuk is már harsogását a határvédő kárpáti sziklákon és átkozott tüdejének párja tette keserűvé a tavaly októbereleji ködöket.

Az uezsoki szoros ... Milyen messze van már, amikor először hallották nevét s kitárgult szemünk bogara percekig meredt gondtalanul a mappára! Hol van már az ellenség, aki akkor ott lihegett rónáink tövében és hol van a mi magunk önmagunk elől is bujdosó remegése! A fantázia szegény madara, akit a csillagoktól az ereszljába kergetett vissza a háboru, meglankad, ahogy követni akarja az eseményeket.

Igen, minden megváltozott azóta körülöttünk, még a térkép is, melyen reszkető ujjunk lecsuszott tavaly ilyenkor a határ vérpiros vonaláról.

Nem úgy lett, ahogy azokban a napokban gondoltuk; a háboru nem a mi színeinket mosta le

róla, hogy határaink idegen határok mellékágai legyenek, — úgy lett, hogy a mi színeink sütnék ott is, ahol azelőtt más fajtákat jelölt a kartografus és a mi határaink húzódnak egyre beljebb és beljebb idegen világok testébe. Minden megváltozott, minden hoz-

zánott azóta a háboru kolosszális méreteihez, hozzá a katonához a még eddig itthon hagyott polgár is akinek munkája, szorgalma, lelkesedése, hite bizalma kiapadhatatlan energiaszforrása lett az ország harcoló felének.

nyugatra csapataink tovább is előrehaladtak.

Lipót bajor herceg tábornagy hadseregparancsnoka:

Semmi újabb esemény nem történt.

Linsingen tábornok hadseregparancsnoka:

A Stry mentén még tartanak a helyi harcok.

Balkáni hadszíntér:

Osztrák-magyar csapatok Sabác irányában nyomulnak előre.

Ripanjától délre további harcok vannak folyamatban.

Lucia-Bozevácól délre újból visszavertük az ellenséget.

Bolgár csapatok gyors lendülettel hatalmukba kerítették Sultán-Tepet (Egripalánkától délnyugatra).

Kumanova irányában előnyomulásuk alkalmával 2000 embert foglyul ejtettek és 12 ágyut zsákmányoltak.

Legfőbb hadvezetőség.

Diplomáciai ellentét az antente és Görögország között

Athén, október 21.

Az orosz és angol követek közölték a görög kormánnyal, hogy a Szerbiával szemben fennálló szerződésnek általuk történt magyarázatával kormányaik nem értenek egyet.

Bolgár hivatalos jelentés Vranja és Kocsana elfoglalásáról

Szófia, okt. 21.

A mai bolgár hivatalos jelentés a következőket közli:

A tegnapi nap folyamán csapataink folytatták előnyomulásukat szerb területen, az egész fronton.

A Morava-völgyében csapataink meghódították Vranja városát és ezzel elvágták az úszküb-nisi vasuti vonalat. Amikor lovassá-

Szabács a mienk — harmadszor

Kövess mélyebben nyomul Szerbiába — A bolgárok a Timok és Vardar völgyében

Budapest, október 21.

Délkeleti hadszíntér:

Csapataink bevonultak Szabácsba. Macsva lapályát megtisztítottuk ellenségétől. Kövess gyalogsági tábornok hadserege a Morava mindkét partján előnyomuló német csapatokkal szoroson csatlakozva egymáshoz, mélyebben nyomul előre Szerbia földjén. Kövess tábornok osztrák-magyar csapatainak nyugati csoportja Kolubara magaslatain nyomul előre, míg keleti csoport Grockától délre harcolva került át Rajja völgyén.

Bolgárok Zajecár és Knjazsevác közt Timok-völgyébe nyomultak előre és Pirovól délre a fő védművekhez ágyutüz távolságra közeltek. Egyik hadseregünk előcsapatai tegnapelőtt harcra kiterőszkolták Kumanovo medencébe való kilépést és Vardar völgyébe való bejutást.

Orosz hadszíntér:

Czartojtól nyugatra és délnyugatra tegnap is egész nap hevesen folyt a harc. Kulikovecától délkeletre osztrák-magyar és német csapatok erős orosz támadásokat vertek vissza. Stry melletti tegnapi harcokban 1300 oroszot elfogtunk és három gépfegyvert zsákmányoltunk. Nowo-Alexiniecénél ma reggel ellenség előretörését megghusítottuk. Egyébb ujság nincs.

Olasz hadszíntér:

Egész délnyugati harcfronton nagyobb szabású harcok folynak. Tiroiban tegnap olaszok számos támadása hadállásainkon összeomlott. Így csapataink Vilgereuth-fensíkon tegnapelőtti éjszakán hat támadást vertek vissza és tegnap napközben támadó ellenséget háromszor vertük vissza. Höfer.

Helyi harcok északon

Berlin, okt. 21.

A német nagyfőhadiszállítás jelenteli:

Nyugati hadszíntér:

A Champagneban, Prunaitól északkeletre egy felderítő előretörésünk alkalmával 4 tisztet és 361 főnyi légénységet elfogtunk,

3 géppuskát, 3 aknavetőt és sok hadiszert zsákmányoltunk.

Miedekkerkenél lelőttünk egy angol légi járművet, a benne ülőket elfogtuk.

Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadseregparancsnoka:

Mrtautól északkeletre és észak-

Értesitem a t. villanyvilágításra berendezkedő feleket, hogy

villamos lámpák

dacára majdnem 50 százalék áremelkedésnek) a legnagyobb választékban tartom és a régi árak mellett adom el. Kérem a t. érdeklődőket mielőtt azt beszerezné üzletemben megtekinteni.

Kiváló tisztelettel:

Kocsis Mihály

üveg- és porcellán kereskedő Makó.

gunk bevonult Vranjába, a lakosság zsviú-kiáltásokkal fogadta és előbb fehér zászlókat tűzött ki a házakra, de azután minden házból golyózáport zúdított katonáinkra.

Csapatunk, amelyek Egripalánkától Srátein felé haladtak, elfogtak egy szerb zászlóaljot és három tisztet.

A bregalnicei völgyben csapatunk meghódította Koczana városát, ahonnan nyugat felé nyomulnak előre.

Bolgár roham

A szerb sereg megsemmisülés előtt

Bukarest, okt. 21.

A „Minerva” jelenti: A bolgár hadműveletek nagyszerűen haladnak. A szerb hadsereg megsemmisülés előtt van.

A bolgár katonák bámulatos hősiességgel harcolnak. Pírot előtt, amikor rohamra mentek, eldobták a puskájukat, szuronnal csusztak a szerb lövészárkokhoz, ahol borzalmas kizútsa fejlődött ki.

Istip, Zajcár, Knyasavác a bolgároké

A bolgár nagyvezérkar hivatalosan közli, hogy a bolgár csapatok bevonultak Istip, valamint Radovista macedóniai városokba.

Szófiából jelentik: A bolgárok egy napos harcban elfoglalták Zajecárt. A város bevételével a Negotin körül levő szerb csapatok visszavonulását elvágták.

A Gradakovától előnyomuló bolgárok Kopriszkan áthaladva, Salas felé nyomulnak.

A Kadilogastól előretört bolgár centruma elfoglalta Knyasavácot, az északi szárny pedig Boljevácot megszállotta.

Hadbavonultak gyermekeinek napközi otthona

Makó, okt. 21.

Csanád megye főispánja a következő körrendeletet intézte a községi előljáróságokhoz:

Azt óhajtván, hogy a háborús idő tartása alatt is a sokat nélkülöző 3-6, 6-12 éves és olyan gyermekek, akiknek édes apjuk, hozzátartozójuk hadbavonult, megkülönböztető bánásmódban részesüljenek, kötelességévé teszem az előljáróságnak, hogy a különös gondozást és támogatást igénylő gyermekek részére a tanítószolgálat bevonásával a legzordabb téli hónapokon át napközi otthont szervezzenek és hassanak a helybeli társadalomra hazafias érzésük teljes melegevel, hogy ezen napközi otthon szervezésében aktív részt is vegyenek.

Ismérve a tekintetes községi előljáróságoknak az iskolás gyer-

mekek iránt táplált jóindulatát, nincs kétségem az iránt, hogy a mikor a harcmezőkön nemzedékek áldozzák életüket azokért, akiknek az a feladatuk jutott, hogy csupán alamizsnával biztosítsák a jövő nemzedékek fenmaradását, kellő utánjárás és buzdítás mellett nem lesz lehetetlen a napközi otthonnal összekötött téli otthonok anyagi feltételeit megteremteni.

Ennélfogva elvárom az előljáróságtól, hogy helyes irányú tevékenységének keretében megtalálja mindazon eszközöket, amelyek segítségével a szegény óvó és tankötelesek téli megélhetését, illetőleg meleg étellel és a legszükségesebb ruhaneművel való ellátását a legtehetősebbek nagylelkűségének és a szegényebbek áldozatkészségének tapintatos igénybevételével biztosítandják.

A vállalkozás sikere, mivel a nép egyszerű gyermekeiről van szó, akiknek igényük a legminimálisabb, azon fordul meg, hogy minden egyes községben arra legalkalmasabb egyén nyeressék meg az eszme propagálásának, amilyen a hazafias lelkészek, birtokosok, tanítók, jegyzők körében nehézség nélkül található.

Hogy a téli otthonok szervezése ahol azt a szegény, sokat nélkülöző gyermekek nagy száma is kívánja, megalkotható legyen a rendelkezésre álló összes eszközök igénybevételével azonnal lépjen érvényre a helybeli tanítókkal és óvónőkkel és közösen kidolgozott tervezet szerint gondoskodjanak arról, hogy a szegény számlalomraműlő gyermekek szenvedés nélkül éljék át a tél viharait.

Ez irányú eljárása eredményéről 4 héten belül tegeyen hozzám jelentést.

A kukorica rekvirálásának nehézségei

Ujból összeírják a felesleget

Makó, okt. 21.

Akkor, mikor a kormány tengeri rekvirálási rendelete megjelent, az ország kukoricatermését még csak a hivatalos terméjelentésekből lehetett hozzávetőlegesen megállapítani. Az országos kukoricatermés akkor még jónak ígérkezett és mennyiségben jóval felülmulta a tényleges termést. A várt országos tengerikontingens alapján a kormány az egyes termelővidékekre megállapította azt a mennyiség felesleget, mely a házi és gazdasági szükségletek kielégítésén kívül megmaradt volna és elrendelte ennek a feleslegnek rekvirálását a hatóságilag megállapított maximális áron.

Igy Makóra is 46000 méter-mázsza tengeri beszállítását rendelte el. De úgy az országos terméseredmény, mint a makói jóval a reményelt mennyiség alatt maradt. Amikor tehát a múlt héten kezdetét vette a kormányrendelet értelmében a kuko-

rica rekvirálása, esodálattal kellett tapasztalni, hogy a 46000 waggon kukorica épen nem a termésfeltesleg. Az összeírás alkalmával a rendőrhatalóságnak a rekvirálásra felhatalmazott alkalmazottjai végigjárva a városban a házakat, hogy a kijelölt és beszállítandó kukoricamennyiség elérhető legyen, nemcsak a termelők feleslegét, hanem a gazdasághoz szükségelt termést vagy annak jelentékeny részét is összeírták. Óriási bajt jelentett volna ez a makói állatállomány ellátásánál, de a gordos körültekintés és alapos utánjárás már eleve megszüntette a fenyegető veszedelemet.

A gazdák köréből felhangzó panaszok ugyanis felhívták a rekvirálás körül felmerült bajokra a megye illetékes köreinek figyelmét és Návay Lajos dr. miniszteri megbízott a vármegye alispánjával, Hervay Istvánnal együtt sietett alapos vizsgálat tárgyává tenni a kormányrendelet végrehajtása körül felmerült panaszokat. Megállapítást nyert, hogy a kukoricatermésnek olyan része is összeírattott, melyet a házi- és gazdasági szükségletek fedezésére a miniszteri rendelet kivon a rekvirálás alól. Ezzel bebizonyosodott, hogy a beszállításra bejelentett 46000 mázsza kukoricát Makó város saját állatállományának ellátásának veszélyeztetése nélkül nem tudja beszállítani, tehát szükségesnek mutatkozott a város tényleges kukoricafelteslegének mielőbbi összeírása és ezzel kapcsolatban a rekvirálásnak ideiglenes felfüggesztése legalább is arra az időre, még a tényleges kukoricafeltesleg megállapítását nem nyer.

A tényleges termésfeltesleg megállapításának munkálatai a mai napon meg is kezdődtek és ezzel máris el van hártva az a veszély, mely a makóiak állattartását alapjaiban fenyegette.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Okt. 22. Péntek. Róm. kath. és Protest. Kordula. Görög-ország okt. 8. Jakab aps. Nap kel 6 óra 28 perckor, nyugszik 5 óra 00 perckor.

Időjárás. Lényegtelen hőváltozás és helyenkint esapadék várható. Sürgönyprognózis: elvétel esapadék. Déli hőmérséklet: 11°0 fok Celsius.

LEGJOBB TÖKEBEFEKTETÉS a hadikölcsön! Minden hazafias makói embernek kötelessége hadikölcsönt jegyezni!

Csanádfalvaért. Lapunk tegnapi számában beszámoltunk már annak a nagyszabású jótékony célu estélynek előkészüle-

teiről, melyet november hó közepe táján rendeznek Makón Csanádfalva felépítésének a pójára. Az estélynek teljes műsora a következő: Prologus, iria Juhász Gyula, mondja Eckhardt Ilona. Dúkszámok, előadja Endre Béláné. Modern költők versei, szavalja Szalay Antal, színművész. Előadás, tartja Glattfelder Gyula csanádi püspök. Hegedű- és zongora koncert, előadják Telmányi Emil és Vass Sándor művészek. Telmányi hegedűművész és Vass Sándor zongoraművész aradi születésű, világhírű fiatal művészek hangversenye elő nagy érdeklődéssel néz Makó egész közönsége.

A város költségvetését tárgyalta ma délelőtti ülésén a tanács. A főszámvevő költségvetését az 1916. évre hosszabb vita nélkül tette magáévá.

Hadikölcsön jegyzés. Október 21-én a Makói Takarékpénztár részvénytársaságnál Biró Rozália 2000 koronát, Nagy Sándor Vásárhelyi utca 1000 koronát, dr. Szemző Miksáné 5200 koronát jegyeztek. A makói népbanknál: Szűcs Sándor 4000 koronát, Szabó István (892. sz.) 1000 koronát, az Arad Csanádi gazdasági takarékpénztárnál tegnap és ma 30.500 koronát jegyeztek.

Köburg herceg drámája. Bécsből jelentik: Hír szerint Rybicka Helénnek Köburg Lipót herceg elleni merényletét izgatott vita előzte meg. Mivel a herceg az énekesnővel való viszonyát fel akarta bontani, az énekesnő nagyon nagy végkielégítést követelt. Beszélnek 400.000 koronás összegről. Az énekesnő ezzel szemben arra akarta magát kötelezni, hogy Bécsből távol fog lakni. A pénzre azért volt szüksége, hogy társadalmi állásához méltóan élhessen. Mivel a herceg vonatkozott ily nagy összeget fizetni, az énekesnő elkövette a merényletet. Tegnap a herceg másik szemét is eltávolították.

Hirtelenül elhunyt polgárőr. Miklós István 60 éves gazdálkodó, aki polgárőri minőségben lelkiismeretesen és komoly ügybuzgalommal szolgálta háborút viselő hazája ügyét, ma az éjjeli órákban, mikor polgárőri szolgálatra az országában jelentkezett, rosszul lett és rövid szenvedés után otthon szívizélhűdésben meghalt.

Fogyasztási adó 10 nap alatt. Fogyasztási adójövedelemben f. hó 11-től 21 ig befolyt 1782 korona 97 fillér.

Az abrakarmányok legmagasabb ára. A kormány meg fogja állapítani az abrakarmányok árát is. A gazdák régóta sürgetik az abrakarmányok árának megállapítását, mert a hustermelésre nagy befolyással van a takarmány ára s hogy a hus annyira megdrágult, abban bizony nem csekély része van a takarmány drágaságának is.

Az a mi titkunk... A jegyző urnak, egy csanád megyei nagyközégsz nótáriusának, levelet hoz a postás. A borítékából elő-

Ablakredőnyök önműködővel minden nagyságban kaphatók a PALLAGI cégnél.

szőr is két darab, nem épen ropogós, de azért hibátlan tizkoronás bankó hull ki. A bankókat a következő levél magyarázza:

Tekintetes Jedző ur! Ez a husz korona a tekintetes Jedző uré, ha megcsinálja, hogy V. I. K. orosz Fogój, mint Magyar Álom Polgár közös kívánsággal nálam itt maradjon. Hogy mijér, az a mi Titkunk. A husz korona a tekintetes Jedző uré, ha ezt ki tudja tisztelettel!

Özv. Sz. I. né.

A husz korona visszament özv. Sz. I. nének és sajnos, az orosz fogolynak is vissza kell mennie a táborba. De majd eljön az idő, amikor — visszajöhet. Megidéri bizonyára megigérte.

Az elpusztult loállomány pótlása. A loállomány legnagyobb része hadiszolgálatra vonatott el. Csak a katonai célra alkalmatlan tulifatal vagy hibás és beteg állomány maradt vissza, ami a gazdasági életben is súlyosan éreztetővé vált. Annnyival is inkább, mert a marhaállomány is lényegesen csökkent és lassabb mozgású ökörfogatokkal sem pótolhatók a lofogatok. A háború folyamán már eddig is igen sok ló pusztult el, nem annyira az ütközésekben, mint inkább a túlfeszített munka, betegség következtében. Mindezeknek pótlásáról már idejekorára kell gondoskodni. Értelme felmerült az a terv, hogy katonai szolgálatot teljesítő kancák egy részét fedeztetik és majd ellés idejére gazdaságokra vagy ménesekbe kiadják. A háború után szabadságot lovakat arányosan ismét széjjelosztják oly helyekre, honnan a legtöbbet vitték el.

Előjegyzés hadikölcsönre. A III. 6 százalékos adómentes hadikölcsönre a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank megbízásából előjegyzéseket elfogad Dom a Lajos makói ref. tanító Aradi u. 4. sz. alatt.

A hadi tizparancsolat. A német vonatokon utazók német nemzetiségűek, feltűnően nyomtatott hirdetőtáblát találnak a vasúti kocsikban. Senki sem tudja, hogy kinek a költségén nyomtatják ezeket a röpecdúkat. Címük: „A hadi tizparancsolat”. A tiz pontba foglalt tanácsal látják el a közönséget. A háborús tizparancsolat így szól: 1. Csak annyit egyél, amennyi szükséges. Kérd a felesleges uzsonnát s emellett egészséges is leszel. 2. Tartsd a kenyéret szentnek és minden darabkáját fordítsd táp-állkozásra; száraz kenyérmaradékból jóízű és tápláló levest lehet készíteni. 3. Takarékoskodj a vajjal és zsírral; a kenyérhez e helyett inkább szirupot és lekvárt használj. A zsír nagy részét eddig külföldről hoztuk be. 4. Ragaszkodj a tejhez és a sajtához. Használj lefelejtött tejet és savót is. 5. Az ételeket erősen cukrozd, mert a cukor nagyon tápláló. 6. A burgonyát hájában főzsd, mert ez husz percent megtakarítást jelent. 7. A sörből és egyéb alkoholos italokból keveset fogyassz. 8. Egyél sok főzeléket és gyümölcsöt, takarékoskodj a gyümölcskonzervekben mindaddig, a míg friss gyümölcsöt kaphatsz. 9. Szorgalmasan gyűjts össze minden konyhahulladékot, a mi emberit táplálkozásra nem alkalmas, de a mely állatok hizlalására használható. 10. Főzz és fűts

gázzal, vagy kokszal. Így szól a tizparancsolat. Igazi német tanácsosok s biztos, hogy a németek meg is tartják.

A Vöröskereszt-otthonok központi konyhája. A Vöröskereszt Egylet lábadozó sebesülteket elhelyező bizottsága elhatározta, hogy tekintettel az élelmiszerek hiányára és drágaságára otthonainak élelmészeti házi kezelésbe veszi és központi konyhát létesít. Az újonnan szervezett élelmészeti ügyosztály vezetősége reméli, hogy olcsó és jó minőségű élelmiszereket fog beszerezhetni, ha a termelő és kereskedő tudni fogja, hogy sebesült hőseink kelte táplálásáról és egészségéről van szó. De éppen mert jó, racionalis és rendszeres élelmészeti akar bevezetni nemcsak adományokat gyűj, hanem azzal a kéréssel fordul a közönséghez, legelsősorban pedig a termelőkhez és nagykereskedőkhöz, hogy élelmiszert készletükből főleg főzeléket, burgonyát, zörsöt, méltányos áron ajánljának fel a hazafias célra. Egyszermind kéri a vadászközönséget, hogy vadászrészményéből juttasson valamit a sebesülteknek is. A Vöröskereszt otthonok élelmészeti ügyosztálya működését már megkezdte és a IV. Hely utca 8. sz. a. lévő raktára nagy köszönettel fogad minden küldeményt.

WEISZMANN MALVIN tisztelettel értesíti n. b. v. v. közönségét, hogy kalaptermében szörme áru (u. m. stólok, divatgallérok, muffok) mai naptól kezdve igen mérsékelt áron kapható. Tanuló leányok fizetéssel felvételnek.

Rekvirálják a gyapjukészletet Október 20 án lépott hatályba a rendelet Makó, okt. 21.

A honvédelmi miniszter tudatja, hogy a gyapjukészleteket hadicélokra igénybeveteknek nyilvánítja, egyben a kereskedelmi miniszter rendeletet bocsátott ki, amelyben a rekvirálásra vonatkozó rendelkezéseket és a gyapjuért követelhető legmagasabb árak újabb megállapítását tudatja a közönséggel.

A rekvirálásra vonatkozó rendelet főbb pontjaiban így szól:

„A zsirban, nyirt, usztatott, hárton mosott, kézzel mosott, valamint a gyárilag mosott gyapjunak a bőr timár és szűcsgyapjunak vagy mosott, de tovább még fel nem dolgozott állapotban a jelen rendelet életbe lépésétől kezdve, valamint utóbb hozzájövő készleteit hadicélokra igénybevetetnek jelesen ki.

Az igénybevétel nem terjed ki: A háziipari célokra szükséges gyapjukészletekre, de az igénybevétel alul e címen kivett gyapju mennyisége, a gyapjut háziipari célokra feldolgozó egyes birtokoknál 30 kg. zsirban nyirt, vagy mosott gyapjut meg nem haladhat.

Mügyapjura és a gyapjuhulladéokra indokolt esetekben a kereskedelmiügyi miniszter további kivételeket engedélyezhet.

A fél a jelen rendelettel igénybevett gyapjukészletét az igénybevétel dacára az 1915. évi nov. hó 15. napjáig eladhatja és átadhatja olyan kereskedőnek, akit az elsőfokú iparhatóság megfelelő igazolvány kiállításával gyapjunak a jelen paragrafus alapján történő bevásárlásra feljogosít.

Aki a birtokában vagy őrizetében levő és hadicélokra igénybevett gyapjut a jelen rendelet 6. § a ellenére a „Gyapjuátvételi Bizottságnak” átvétel végett be nem jelenti, vagy nem kellő időben jelenti be, vagy a gyapjut a „Gyapjuátvételi Bizottságnak” be nem küldi, ugyszintén aki a jelen rendelet rendelkezéseit egyébként megszegi, az 1914. L. t. c. 17. § a értelmében két hónapig elterjedhet elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

E jelen rendelet ellenére eltitkolt vagy elrejtett készletekre nézve a rendőri büntető eljárás során a törvény értelmében eikobzásnak van helye.

E rendelet 1915. évi október 20. napján lép életbe.

A gyapjuért követelhető legmagasabb árak, a kereskedelmi miniszter határa szerint a következők:

Az állatokról nyirt gyapju (bárny gyapju) legmagasabb ára a legfinomabb marino gyapjunál 20 korona, szövet és és fésűs gyapjunál 17 korona, 15 korona, 11 korona.

A bőr és timárgyapju legmagasabb ára 13 korona és 10 korona. Szűcsgyapju legmagasabb ára 8 korona és 7 korona.

Ezeket a legmagasabb árakat, melyek magában foglalják a rakodó díjához való szállítás költségét is, esomsgolással, de mosási költség nélkül, készpénzfizetés mellett történő eladás esetére kell érteni. Ez az ár megállapítás október huszadik napján lép hatályba. Ettől a naptól kezdve tilos gyapjut drágábban árusítani, vagy vásárolni annál az árnál, melyet a jelen rendelet legmagasabb ára megállapít.

Aki ezt a tilalmat megszegi, vagy olyan üzletet közevit, a melyet a jelen rendeletben megállapított árnál magasabb áron akarnak megkötni, szűcskötvet el és egy hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbírsággal büntetendő.

URANIA - SZÍNHÁZ.

A szombati előadás

Szombaton az Urania színház szenzációs képeket fog bemutatni. Egy nagyon mozgalmas, színes, élénk történet az, melynek címe „Hiv a császár”. A 2 felvonásos darab bizonyára a közönség nagy tetszésével fog találkozni. Az estnek lesz egy másik, éppen érdekfeszítő száma is „A gyémántbánya”, melynek 3 felvonásán keresztül egymást követik a művészi képek, a kitűnően megjárt színpadok.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(1020)

107. fejezet.

Az új képviselő.

— Igen, igen, jegyzé meg Vilmos gunyosan. Pártunk ez idő alatt egészen is eltűnhetik a föld színéről.

— Nagyon feketén látsz, fivér! mondá Roberto. Egyébiránt bizunk a jövőben.

A miniszterelnök akkoriban, mikor Del-Monte gróf érdekében a néplázadás történt, megvizsgálta az okokat, melyek alapján a gróft vizsgálat alá vették.

Ezek az okok bizony nem voltak valami nyomósak, ámbár kárhóztatni sem lehetett az eljárást. A rendőrségnek kötelessége minden képzelhető módot felhasználni a rejtelmes bűnesetek kiderítésére.

Bombini még ez egyszer kegyelmet talált a hatalmas ur előtt, előtt oly figyelmeztetéssel azonban, hogy ha még egyszer igy elveti a súlykot, irgalom nélkül el fog bocsátatni.

A rendőrfőnök még így is szörnyen röstelte a dolgot és a kudarcért leginkább Trebellit okozta.

— Maga vitt bele a csavába! mondá szemrehányólag.

— Én pedig még most is hiszem, hogy helyes nyomon vagyunk és voltunk! erősíté Trebelli.

— De nem látta-e, hogy mindenki ránk cáfol, még Pétsy Márta is?

— Mindegy! Én bennem erős a meggyőződés, hogy helyes nyomon haladok! Csak abban hibáztunk, hogy korán léptünk akcióba.

És ezzel el is rontottuk a dolgot alaposan! jegyzé meg Bombini. A játszmat elvesztették!

— Még nem főnök ur,

— Hát mit akar ön még?

— Titkon és észrevétel nélkül tovább fogom folytatni a nyomozatot!

Meg fogom figyelni Del-Monte gróft a magánéletben.

Szemmel tartom, kikkel érintkezik, hova jár, és mivel foglalkozik. Majd azt a népbankot is puszkavégre veszem.

Folyt. köv.

Ma este a Perneczky-féle vendéglőben halvacsera és turóslépany lesz

Hizó-disznó

van

eladó

Kálvária-u. 6. sz. a.

Kiadó föld.

Nagy Gy. József makói Kálvin-u 10. sz. alatti lakos (ref. ó-templommal szemben) kiadja a tulajdonát képező Rákosi-utmentén, a második dűlőben a Deszki Kovács-féle

10 fertály tanya földjét

kisebb nagyobb parcellákban egy évre haszonbérbe, esetleg felibe is, buza, kukorica vagy árpa termés alá. Ugyiszintén kiadja a hosszúhegy végénél mintegy

13 kat. hold földjét

kukorica vagy dinnye termés alá egy évre vagy esetleg hosszabb időre is. Értekezni lehet a fenti szám alatt.

KIADÓ FÖLDEK.

közel a városhoz gabona és hagyma termelésre Iritz Miksánál

Házhely eladás.

A Fűtő-utcában, a Szirbik István-féle földből 130 négy-szögöl kedvező fizetési feltételek mellett

házhelynek eladó.

Értekezni lehet:

Zsikai János

Róka-utca 2. sz. alatti lakossal.

POÓR ENDRE

gyógyászati és kapható Makó

VILMA-GREN

gyorsan és biztosan ható alkalmas szor, szepit, szepit, ar- és kővértesség és mindenféle bőrbetegségek ellen

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfűtő szer.

Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 75 fill. Hajfűtő 1 korona. Gyógyászati és kapható Makó

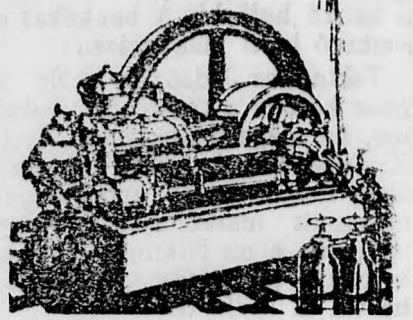
Katóka szakácskönyvében

mindent megtalálnak a fiatal leányok, amire a jövő gazdasszonyainak a háztartásban szükségük lehet. A sok száz meg száz receptet tartalmazó vastag könyv a legilágosabban megírt és legnépszerűbb szakácskönyv, ami az utóbbi időben közkezen forog. Világos utmutatóul szolgál az őszi gyümölcsbefőzés ezer, különféle ágaiban. „Katóka szakácskönyve“ a Singer és Wolfner könyvkiadó cég kiadásában jelent meg. Bolti ára 7 korona. Az „Új Idők“ és a „Magyar Lányok“ előfizetőinek azonban 3 korona 20 fillér beküldése ellenében bérmentve küldi meg

Singer és Wolfner

könyvkereskedése, Budapest, Andrásy-ut 16.

Elismert legjobb motorok!

Világhírű eredeti „Körting“ Diesel motorok

Szivóház

és benzinmotorok. ::
Cséplőgarnitúrák benzin- és nyersolajlokomobillal, Benzines magánjárók.

Meglepő újdonság!

Nyersolajmotorok keresztfejvezetékekkel.

Gellért Ignác és Társa mérnökiroda
Budapest, V. Korbáry-utca 4. szám.

Sejéti érdekekben kérjen! Jelenlapi árajánlatot Legmesszebbmenő jóállás!
Kedvező fizetési feltételek!

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

nyomdai műintézete Makó, Széchényi-tér 2. szám.

A háboru okozta anyagdrágaság dacára könyvnyomdánkban mindennemű nyomdai munkák a legpontosabban, tiszta, izléses kivitelben, jutányos áron készítettnek.

Hirdetések jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett gyorsajtóján, Makón.